

ADVIES

CRB 2022-2420

**Reactiveringsprocedure voor maaltijdcheques,
ecocheques en elektronische
consumptiecheques**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies
**Reactiveringsprocedure van elektronische maaltijdcheques,
ecocheques en consumptiecheques**

Brussel
11.10.2022

Inbehandelingneming

Bij brief van 9 september 2022 heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, de bijzondere raadgevende commissie “Verbruik” (hierna de “brc Verbruik”) om advies verzocht over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijd-, eco- of consumptiecheques in een elektronische vorm, tot uitvoering van artikelen 183 tot 185 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen in verband met een reactiveringsprocedure voor maaltijdcheques, ecocheques en elektronische consumptiebonnen. Gelet op de dringende noodzakelijkheid, wordt het advies verwacht tegen 7 oktober 2022.

Binnen de brc Verbruik werd de subcommissie “Handelspraktijken” belast met de opstelling van een ontwerpadvies. De subcommissie kwam op 30 september 2022 bijeen en kreeg tijdens die vergadering tekst en uitleg van de heer F. Van der Gracht, vertegenwoordiger van de Beleidscel van minister Dermagne, en van mevrouw L. Vandenameele, vertegenwoordigster van de FOD Sociale Zekerheid.

Het ontwerpadvies werd op 11 oktober 2022, na een elektronische procedure, door de plenaire vergadering van de brc Verbruik unaniem goedgekeurd, onder het voorzitterschap van de heer Steennot.

Inleiding

Maaltijdcheques zijn bestemd voor de betaling van een maaltijd of voor de aankoop van verbruiksklare voeding. Elektronische maaltijdcheques zijn sinds 1 januari 2016 verplicht.

Ecocheques zijn bestemd voor de aankoop van producten en diensten van ecologische aard, die zijn opgenomen in een exhaustieve lijst die regelmatig wordt bijgewerkt (voor meer details: zie [lijst geldig vanaf januari 2022](#)). In zijn adviezen nr. 2078 van 27 februari 2018 en nr. 2172 van 30 juni 2022 pleitte de Nationale Arbeidsraad voor een volledige en definitieve overgang naar elektronische ecocheques; dat leidde tot een herformulering van artikel 19^{quater} van het koninklijk besluit van 28 november 1969 ter uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Toch blijft de uitgifte van ecocheques op papieren drager toegestaan tot 31 december 2021¹, met een geldigheidsduur tot 31 december 2023.

De consumptiecheques werden ingevoerd in 2020 om sectoren te ondersteunen die zwaar werden getroffen door de gezondheidscrisis (bijvoorbeeld de horeca-, cultuur- en sportsector). De coronapremie, die later als eenmalige en uitzonderlijke bonus werd ingevoerd, werd eveneens toegekend in de vorm van consumptiecheques. Ze kon worden uitgegeven tussen 1 augustus 2021 en 31 december 2021. Alle consumptiecheques zijn geldig tot 31 december 2022, ongeacht wanneer ze werden toegekend.

Maaltijdcheques, ecocheques en consumptiecheques (ook “sociale cheques” genoemd) worden uitgegeven door privébedrijven en niet door de overheid. Momenteel zijn er drie erkende uitgevers: Edenred (www.edenred.be), Monizze (www.monizze.be) en Sodexo (www.eco-pass.be).

---

¹ Koninklijk besluit van 31 maart 2022 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende elektronische ecocheques (B.S. 28.04.2022, p. 39370). Zie ook het advies van de brc Verbruik ([CRB 2021-2600](#)).

Het [koninklijk besluit van 12 oktober 2010](#)² bepaalt, tot uitvoering van de artikelen 183 tot 185³ van de [wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen](#), de voorwaarden om te worden erkend als uitgever van maaltijdcheques, ecocheques en consumptiecheques in een elektronische vorm, evenals de erkenningsprocedure, de controle op de naleving van de erkenningsvoorwaarden, de voorwaarden voor intrekking van de erkenning, de waarschuwingsprocedure en de gevolgen van een intrekking. Dit koninklijk besluit voorziet bovendien in de oprichting van een ad hoc advies- en controlecomité en legt de opdracht, de samenstelling en de werking ervan vast.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies is voorgelegd aan de brc Verbruik beoogt dit koninklijk besluit van 12 oktober 2010 te wijzigen. De in dit koninklijk besluit beoogde wijzigingen hebben betrekking op de naleving van de goede werking van de procedure voor het reactiveren van vervallen sociale cheques (zie hierna) door de uitgevers, en op de mededeling, eveneens door de uitgevers, aan de werknemers van de essentiële elementen van de reactiveringsprocedure (namelijk : de termijn en de manier van indiening van de aanvragen voor activering; het eenmalige karakter van de reactivering; de kosteloze eerste reactiveringsaanvraag; de eventuele kosten ten laste van de werknemer in geval van volgende aanvragen; de geldigheidsduur van de sociale cheques).

Advies

De brc Verbruik stelt vast dat de Nationale Arbeidsraad (hierna “de NAR” genoemd) recent reeds twee adviezen heeft uitgebracht met betrekking tot een reactiveringsprocedure van maaltijd-, eco- en consumptiecheques. In een eerste [advies nr. 2301](#) heeft de NAR een concrete, pragmatische en structurele oplossing uitgewerkt over de bestemming van de bedragen van verloren of niet-gebruikte maaltijd-, eco-, en consumptiecheques, waarin met name de modaliteiten voor een heractiveringsprocedure naar voor worden geschoven. De brc Verbruik ondersteunt ten volle dit door de sociale gesprekspartners in de NAR uitgewerkte voorstel.

In een tweede [advies nr. 2316](#) heeft de NAR de ontwerpen van koninklijke besluiten beoordeeld die de structurele oplossing (heractiveringsprocedure) die hij in zijn advies nr. 2301 had voorgesteld, in regelgeving wensen om te zetten. Naast het eerder vernoemde ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010, dat voor advies aan de brc Verbruik is voorgelegd, werd de NAR immers ook om advies gevraagd over een tweede ontwerp van koninklijk besluit met het oog op een wijziging van het koninklijk besluit van 28 november 1969. Dit tweede ontwerp van koninklijk besluit heeft als doel om de eigenlijke reactiveringsprocedure in te voeren, die betrekking heeft op volgend elementen: de werknemer kan de cheque binnen drie maanden na de vervaldatum reactiveren met een geldigheidsduur van 3 maanden na reactivering; de reactivering is eenmalig, d.w.z. ze kan slechts één keer worden aangevraagd voor elke uitgegeven cheque; een verzoek om reactivering kan betrekking hebben op meerdere cheques; de eerste aanvraag voor reactivering is gratis en voor volgende aanvragen kunnen maximaal 5 euro kosten per aanvraag in rekening worden gebracht ten laste van de werknemer, tenzij hij overmacht kan aantonen; een mededeling over de voorwaarden voor reactivering moet worden gedaan bij elke aanvraag door de uitgever).

De brc Verbruik stelt vast dat beide ontwerpen van koninklijk besluit nauw met elkaar in verband staan en dat beide ontwerpen samen grotendeels het door de sociale gesprekspartners in de NAR uitgewerkte voorstel hebben overgenomen, hetgeen door de brc Verbruik alleen maar kan worden

---

² Dit koninklijk besluit werd in laatstelijk gewijzigd op 31 maart 2022.

³ Deze artikelen werden sindsdien gewijzigd. Artikel 184 werd gewijzigd door het koninklijk besluit van 13 december 2017 en door de wet van 31 juli 2020; artikel 184/1 en artikel 185 door de wet van 31 juli 2020.

toegejuicht. De brc Verbruik merkt wel op dat het voor een beter begrip van de adviesvraag wellicht meer aangewezen was geweest dat de brc Verbruik ook voor beide ontwerpen van koninklijk besluit om advies was gevraagd.

Net zoals de NAR in zijn adviezen nrs. 2301 en 2316 al benadrukte, dringt ook de brc Verbruik erop aan dat het wettelijk en regelgevend kader op fiscaal gebied zo snel mogelijk naar behoren wordt aangepast om deze reactivering mogelijk te maken. De brc Verbruik onderschrijft eveneens de overige, eerder taalkundige en legistische opmerkingen die de NAR in zijn advies nr. 2316 heeft geformuleerd.